

Meningokockinfektion patientinformation

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Vad är meningokocksjukdom?

Meningokocksjukdomen är en febersjukdom som startar plötsligt och som brukar ge hjärnhinneinflammation med svår huvudvärk, kräkningar och nackstyvhet. Patienten är ofta omtöcknad och förvirrad. Sjukdomen kan i svåra fall leda till medvetslöshet. Den allvarligaste formen kännetecknas av blodförgiftning med utslag och sjunkande blodtryck. Sådana patienter behöver omedelbart vård på sjukhus. En person som varit sjuk i och fått behandling för meningokockinfektion blir i de flesta fall frisk men svåra fall av hjärnhinneinflammation kan någon gång ge kvarstående skador på hjärna och nervsystem. Även andra organ kan skadas. Meningokocker är bakterier som ganska ofta finns i svalget hos friska personer. Endast några få av de smittade blir sjuka. Omkring 5–10 procent av de behandlade dör, ofta tidigt i förloppet på grund av den snabba sjukdomsutvecklingen. I Sverige insjuknar mindre än ett hundratal personer varje år.

Hur blir man smittad?

Meningokockinfektion smittar genom nära kontakt men det är ändå ovanligt med mer än ett sjukdomsfall inom samma familj.

Hur lång tid tar det innan man blir sjuk?

Tiden från det att man blir smittad till man blir sjuk (inkubationstiden) är vanligen några dygn men kan vara både kortare och längre.

Hur behandlas sjukdomen?

När en person blir sjuk krävs snabb behandling med antibiotika, vanligen penicillin. Den som har fått behandling mot meningokocksjukdom är inte längre smittsam. Nära kontakter till den som blivit sjuk, huvudsakligen familjemedlemmar, ges ofta antibiotika i förebyggande syfte för att förhindra att de också blir sjuka.

Kan man vaccinera?

Det finns olika vacciner som skyddar mot infektion orsakad av olika sorter av meningokocker. Efter vaccination dröjer det 2 veckor innan man utvecklar skydd mot sjukdomen. Vaccin brukar därför bara ges då man misstänker att en epidemi håller på att starta.

Vad bör nära kontakter tänka på?

Personer som den senaste veckan varit i nära kontakt med patienten ska vara uppmärksamma på symptom på meningokockinfektion. Vid feber och/eller förkylningssymtom, utslag eller tecken på s.k. "maginfluensa" (diarré och kräkningar) bör man omgående söka läkare.

Vilka bör kontakta läkare även om de är friska och inte har några sjukdomssymtom?

- Hushållskontakter
- Personer som haft salivkontakt med patienten (t.ex. i samband med kyssar, druckit ur samma flaska, mun-till mun-återupplivning)
- Andra personer som delat bostad med patienten (t.ex. rumskamrat på läger eller liknande). Dessa personer kan eventuellt behöva få antibiotika i förebyggande syfte